

تاریخ ہجری ۱۳۳۲

نومرو ۲۳

تاریخ رومی ۱۳۳۰

صاحب امتیاز و مدیرمسئولی
حسین شہمی

۲۷ جاذی الاول

خبر الکلام

پر محرری :
احمد شیرانی

۱۰ نیشان

قل الخیر والافاسکت

دین روئے خدمت، عزم خالصانہ سید، بخشہ کونہری نشر اولنور اسلام اربدر

خبر الکلام

معلم. نوری بك برادر منكم مقاله سی. هیئت
عمومیه سی اعتباریله بك ذكر لیدر. بویه قبعتی
بر مقاله سی غزته منزه لطف ایستدیکندن طولانی
جدا متشکر. فقط، عفو عالیله منزه مغروراً
بر قاج سطرنی طی ایتمک مجبوریتنده قالدق. نوری
بك، اگر غزته منزی آرمه صیره کوزدن کچیرمش
ایسه بیایرلرکه: بز، حقیقت حاله توافقی ایدن
وزلری - شخص منزه عالیه اولسه بیله ینه - نشر
ایتمکدن چکنه یز. بزم اوسطرلری چیقاریشمن
حقیقتی سومه دیکمزدن دکل، حقیقت حاله توافقی
ایتمه دیکندن ایلری گلشدر. فصلک: حقیقت
حاله توافقی ایدن فقره لری مع المنونیه درج
ایلدک. نوری بك برادر منكم ظاهر حاله کوره
اوسوزلری سویه دیککی اکلاشیلیور. حالبوکه
مسئله نك باطنی ظاهری کبی دکلدر. خلاصه:
بز، نوری بکدن بر، عفو منزی، برده بویه مقاله لرله
هر زمان تلطف منزی رجا ایده رز.

— احوال اسلاف —

(ملا خسرو وما بعد)

ملا خسرو شهزاده سلطان محمد ایله مغنیه ساده
بك كوزل بر حیات سورمشدر. شهزاده حیات
سلطنتدن اول حیات علمه داخل اولدیفندن نمون
ایدی. خسرو شهزاده سی قاموسنی ازرایتدر مکه
چالش - مش، قواعد شرعیه و عریبه سی آکا تعام
ایلمشیدی. ملا خسرو علم سیاست شرعیه باده
واقف بولنیوردی. قاتحک آندن بو خصوصه ده
درس آلدینی شه سزدر. قوج، فاتح نه در سین!
متبوع عالم ایکن بو حیات سلطنتی او نومغه چالیشه رق

بر قمر ناباب اضمحلاله طوغرو قایار، نهایت محو
و نابود اولور. هیئت علمییه سی علم، فاضل،
حقیقت پرور ذواتدن عبارت اولان بر ملت ایسه
اوج مالای کمالدن هیچ بر وقت درک یست
هولناکه دوشمن.

والحاصل بر ملتی باشا متقی، مذکوم سکتدن قورناره رق
درجات عالییه اصعاد خواجهرلریك الازنده در.
مع التأسف خواجهرلری عهده لرینه ترتب
ایدن وظیفه دینی و مقدسه لرینی ایفاشوبله دورسون
موجات احتراصدن کندی باقملری بیله قورنا.
رهمیورلر. قلوب امته دین و ملیت غایه لرینی
یرلشدر مكم عجباً علم - انك وظیفه دینییه
وقد سیلرلندن دکلدر؟ یالکزر دینی نظر اعتباره
آله رق ملتی اهل و یاخود تخریب هیچ بروقت
طوغرو اوله ماز زیر بر مسلمانك بری دینی
دیگری ملی اوراق اوزره ایکی غایه سی وارد.
بویکی غایه یکه یکرینك لازم غیر مفارقدر، بناء علیه
برینك اهالی دیگرینك خرابیتی انتاج ایدر.

دین ایله ملت بر قاشك آلی ایله اوستونه
بکزر. قاشك یالکزر بر طرفی تمیزلیرسه دیگر
طرفی پیس و ملوث قایر. او قاشی تمامیه تطهیر
ایچون هر ایکی طرفی ده بیقماق لازمدر. عنعنات
ملیه سنی محافظه و اعلایه چالیشان بر ملت سالک
اولدینی دین و مذهبك ترقی و تکامله خدمت
ایتمش اولور. اگر یشماق ایستورسه ق خرافات
واساطیری قطعاً مفکورلر مندن سلیمی، دین
و ملت کله لرینی بر تلقی ایدرک دایماً حقیقته، دایماً
نوره طوغرو قوشالی بز...

۲۷ نisan ۲۳۰

معلم: م. نوری

اولدینقی مقام عفو و اعتذارده بالیان کوچ حال
ایله تکرار استانبوله کتیره بیلمشیدی .

تاریخ ارتحال : (۸۸۵) سنه سی در .
استانبولدن بروسهیه کوتوریلوب دفن ایدلمشدر :
آنا مولانا خسرو :

۱ - علم فقهده درر

۲ - ضرر شرحی درر

۳ - اصولده مرقاة الوصول

۴ - مرأة الاصول

۵ - شرح مطوله حاشیه

۶ - فن اصولده تلویحه حاشیه

۷ - تلخیص شرحی

۸ - سورة انعامه عائد برساله

۹ - فخر الاسلام یزدونیک اصولده حاشیه

۱۰ - حاشیه علی حاشیه العضدیه

۱۱ - مولانا علی رومینک اسئله سنه جوانی

۱۲ - سید شریفک شرح مفتاحک اوائله

حاشیه سی .

مولانامشعروده تنزل والتفات بیوردرلر مش

شویت حله اشعارندندر :

باشمه بزم غم عشقکده جام افسر یت

زخکله قائلو پیراهن قبای زر یت

مشارالیه حضرتلرینک ارتخاله شعرای زمان

شووجهله تاریخ دوشور مشاردر :

خسرو قدکان فی ایامه

علماً فی امر فتوی قائماً

مات فی شعبان یوم الجمعة

فی فراش العزکان نائماً

(صوفیه لاق) ایله ملا خسروک اوکنده دیز
چوکش ، بوجهان عالمی حله اذواق حیاتیه سنه
ترجیح ایلمشیدی . (ملا خسرو) من اورتی
بولو ، صقالی چوقچه ، صاحب وقار و تمکین ،
متورع ، متقی ایدی . غایت ایجه ، بیاض و صوف
البسه کیرلر [امام اعظم تاجی اوزده عمامه
صغیره] [۱] صارینرلردی . برآز حدسنه
مغلوب ایدی . آنک ایچون تالیفاتک بعضیسنده
مخالفارلیله بعضاً حقسنه سنه استهزا ، بعضاً ده
حقیه حدت و شدت کوسترمشدر .

شهزاده محمدک [سلطان محمد خان ثانی]
عنوانیه سلطنته جلوسدن و فتحدن صکره خضر
یکی تعقیباً استانبوله قاضی اولمشدر . غلطه ،
اسکدار قاضیقارینی ، آیاصوفیه مدرسلکنی سلطان
دوران ، اول وجد زمانه تفویض ایلمشیدی .

سلاملق هر هفته آیاصوفیهده اجرا اولنور ،
پادشاهی تعقیباً علماده جامع شریفه کبریورلردی .
اک صوک کیردن مولانا خسروه پادشاه اولسون ،
خاق اولسون ، تعظیماً آیاهه قالیقورلر ، سلطان
محمد خان شوسوزلری سولیمک و جداناً مجبور
اولورودی . [زمانک ابو حنیفه سیدر وجودیه
افتخار ایدهرم . دیاده معاونت ، آخرتده شفاعت
اومارم] .

ملا کورانی ایله بینلرنده کی اختلافه منی
پادشاه ایله برآلانی آره سی آجیلمشیدی . سلطان
بالضرور ایلمک خواجه سی ملا کورانی فی التزام
ایدر کی اولدی . فقط منته ، تبصص ، غرور
طانیان مولانامشدر حال بروسهیه کیتیمشیدی .
بالآخره سلطان سوزندن نکول ایتدیکنی ، نادم

وهو مرحوم لما تاريخه
رحمة الله عليه دائماً

۸۸۵

ديکری :

مات رئيس العلماء

۸۸۵

ابن الرحى

زده اخلاق ، زده تربيه

احوال وافعال المزی اخلاق نقطه نظرندن
متسكى بولديغى دين مينعزله مقايسه ايدهك
اولورسوق ندرجه تخالف ايتديكى كوروز.
مملكتمزك حالت روحيه وفرديه سنى يقين طائيفانلر
افراد مسلمينك وظائف دينيه و تربيه اخلاقيه
خصوصنده كي اهمالارى بوزندن حصه ياب تدنى
اولدينى تصديقده كيكيمزك .

برملىكتك ، برملىك ، حياتى ، موجوديتى ،
رفاه حال وسعادتى دوشونسلر برآزده محيطمك
كچيرمكده اولدينى بحران اخلاقى دن بحث ايتلديرلر .
حيات شخصيه مزي انچه انچه كميرن ،
وجود اجتماعى مليزه ايراث خسار ايدن
ومسئله لرك ركن مهمى تشكيل ايدن بو بحث
اعتقادمزجه تسلمزه ، اوت ، نسل آيتمزه شدت
ارتباطى اولدينى ايچون برآز دوشونمك كيمز
ايجاب ايدر .

نقصانمزي اخلاق زده آراملى ز وامين المولى
يزك بزم اك بيوك نقصانمزي تربيه اخلاقيه
واجتماعيه فقرمزي ، زوكور تكميز درك بوكون
جرمحه لريتمك ، فلاكتلر لمزك بك چوغنك

تولدينه سبب يكانه اولمش وبو صورتله هر يده
هويتىز لكيمزي ، اوغورسز انعمزى انبات
ايده كئتمزدر . حيات عموميه ، اخلاق مليه بر
كره ييش امعان آلتسون ! غريب ، غريب اولدينى
قدرده شعائر انسانيته منافى حالانه تصادف
ايده جكمز طبيعيدر . غريب دكيدر كه بوكون
عوام ناسدن خواصه ، اك كزیده قسملره ،
وارى به قدر خانلر يمزي ، اخلاق مليه به كيا
مغاير جليتمز ، اصلى ، نلى بليسر بر طاقم
مادامه ومادامالار استيلا ايتمش ، اوك امور
وخصوصاتى ، چوجقلىك تعليم و تربيه سى اولرك
دست شفقته پروانه سته (!) توديع اولتمشدر .
ايشته بويله هويى مجهول مريسه لرك آغوش
حمايتكار بيسنده بيويهن بر چوجوق بالاخره
بيوكنه ، كچوكنه ، وطنه ، ملتله قارشوقايغوسز ،
دويغوسز بر سقىل اولوب كيديور . هله او ،
كنج قىز لريتمز بسيتون تستره رعايتمزي اوليور ،
چونكه اويله تربيه كورييورلر ، اويله تلقيح
ايدلييورلر !

محاسن آداب ، فضيلت اخلاق نامنه پدر
ومادر اصليسندن نصايح اخطارانله ايشيده ميورلر .
« بسله بيوت كوزيكى اويسون » قاعده حكمت
آميزنى عجا اونوتدقى ؟

بز دين مينعزك اس الاسانى تشكيل ايدن
تربيه اخلاقيه نى بشقه درلو تاويل و تفسير
ايدسيورز ، عنعنات مليه ودينه مزي اونوته رق
اوروبانك مودالرينى ، تربيه مخصوصه سنى تقليد
وتطبيق ايتك ايتسيورز !

بحر اديبك ديديكى كچي بز اوروبانك
اعتقادات سقمعه ، اخلاقى رزيله سنى تقليده